

تفاوت جنسیتی بین زن و مرد

تألیف

فاطمه آریانژاد

فاطمه خراسانی

علی دوستی

www.ketab.ir

با مقدمه

دکتر غلامرضا خلیلی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: آریا نژاد، فاطمه، ۱۳۴۹
عنوان و نام پدیدآورنده	: تفاوت جنسیتی بین زن و مرد / تألیف فاطمه آریانژاد، فاطمه خراسانی، علی دوستی. با مقدمه غلامرضا خلیلی
مشخصات نشر	: ساری: آوای مسیح، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری	: ۱۳۶ ص. ۱۴/۵ * ۲۱/۵ س م.
شابک	: 978-600-797126-0 : ۲۸۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: تفاوت های جنسیتی
موضوع	: Sex differences
موضوع	: تفاوت های جنسیتی (روانشناسی)
موضوع	: Sex differences (Psychology)
موضوع	: تفاوت های جنسیتی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Sex differences -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوره	: خراسانی، فاطمه، ۱۳۵۸
شناسه افزوره	: دوستی، علی، ۱۳۵۶
رده بندی کنگره	: HQ ۱۰۷۵
رده بندی دیویی	: ۳۰۵/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۴۳۴۷۶۰
وضعیت رکورد	: فیپا

چاپ و صحافی: مجتمع چاپ شمال - ساری

انتشارات: آوای مسیح

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

به: ۲۸۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: تفاوت فیزیولوژیکی زن و مرد
۵	تفاوت فیزیولوژیکی زن و مرد
۶	دستگاه تولید مثل
۹	نقش هورمون‌ها
۱۵	طول عمر و مرگ
۱۷	نیازهای غذایی
۲۰	تفاوت کارکردها و استعدادها
۲۱	هوش و استعداد
۲۱	استخوان‌ها و اسکلت
۲۳	ورزش و فعالیت بدنی
۲۴	حواس پنجگانه
۲۵	توانایی‌ها و مهارت‌های کلامی
۲۹	راز تفاوت جنسیتی زن و مرد
۳۲	ویژگی‌های زنان و مردان
	فصل دوم: تفاوت جنسیتی زنان و مردان از دید روانشناسی
۳۷	تفاوت در حواس

۳۷	تفاوت در علائق و سلیقه‌ها
۳۸	تفاوت از نظر عاطفی
۳۹	تفاوت از نظر رفتار جنسی
۳۹	تفاوت در شکل‌گیری هویت
۳۹	تفاوت‌های روانی مرد و زن
۳۹	ویژگی‌های روانی مرد و زن
۴۳	* مراحل رشد
۴۵	* آسیب‌شناسی روانی و بیماری‌ها
۴۷	* هوش و استعداد
۵۰	تفاوت‌های فردی در رشد هوشی
۵۴	تفاوت‌های درک شخصیت زن و مرد
۵۴	کمک به یکدیگر بجای جنگ
۵۴	ژن‌ها مسئول تفاوت‌ها
۵۵	تفاوت در ادراک فضایی
۵۶	تمرکز بر رنگ یا حرکت
۵۷	سردی دست‌ها و پاها در زنان

۵۸	زنان نیازمند استراحت بیشتر
۵۹	تفاوت در برقراری روابط
۵۹	تفاوت‌های تنهایی در زنان و مردان
۶۰	مهمترین تفاوت زنان و مردان از دید روانشناسی
	فصل سوم: تفاوت زنان و مردان از دید اسلام
۷۲	اسلام و تفاوت‌های جنسی
۷۵	الف) دیدگاه دائمی بودن تفاوت‌ها
۷۶	ب) دیدگاه موقتی بودن اختلاف‌ها
۸۹	آموزه‌های اسلامی و تفاوت‌های جنسی
۸۱	پیامدهای نگاه تک جنسیتی
۸۳	ادله اثبات تفاوت‌ها در اسلام
۸۴	تفاوت‌های جنسیتی از منظر برخی از متفکران اسلامی
۸۸	الف) دیدگاه دائمی بودن تفاوت‌ها
۹۷	ب) دیدگاه موقتی بودن اختلاف‌ها
۱۰۱	ج) تفکیک بین احکام تأسیسی و احکام امضایی
۱۰۲	ادله دینی تفاوت‌ها
۱۰	تفاوت‌های جسمی در متون دینی

پیشگفتار

خدای را شاکرم که به این بنده حقیر توفیق عطا فرمود تا پیرامون زن و مرد مطالبی را (هر چند ناچیز) با عنوان تفاوت‌های جنسیتی بین زن و مرد بنگارش آورم که بدین وسیله تقدیم حضور شریف‌تان می‌شود. امید است که کاستی‌های موجود در آن را به بزرگواریتان ببخشید و هم‌چنین اینجانب را از راهنمایی و ارشادات خود بی‌بهره نفرمائید.

یکی از شگفتی‌های آفرینش، وجود تفاوت‌ها بین زنان و مردان است. بیولوژیست‌ها و پژوهش‌گران پس از بررسی و تحقیق-های متعدد، به این نتیجه دست یافتند که رفتارهای ذهنی و فکری زنان و مردان در پاره‌ای از صفت‌های اصلی به صورت ذاتی، با هم فرق داشته و تحت تاثیر جنسیت، به گونه‌ای متفاوت از یکدیگر، عمل می‌کنند.

در دنیای پیچیده کنونی، مشکلات انسانی متعدد و متنوعی، پیش روی انسان‌ها، خانواده‌ها و جوامع وجود دارد که به نظر می‌رسد بخشی از آن‌ها به دلیل باور نداشتن یا کم‌بها دادن به تفاوت‌هایی است که خالق هستی از روی حکمت بین زن و مرد قرار داده

است. این تفاوت‌ها در ابعاد جسمی، روان‌شناختی، جامعه-شناختی، وظایف، کارکردها و نقش‌ها وجود دارند. زن و مرد به تنهایی ناقصند و همه نیازهای خود و جامعه را به تنهایی نمی-توانند پاسخگو باشند و خداوند با ایجاد تفاوت‌هایی بین آن‌ها، ایشان را مکمل هم آفریده است تا نیازهای خود و جامعه را در تعامل با هم برآورده ساخته، در کنار هم خود و جامعه را به تعالی برسانند. تفاوت‌های متعددی میان دو جنس زن و مرد وجود دارد؛ چیزی که پیشرفت علوم تجربی مانند روان‌شناسی فردی و اجتماعی، زیست‌شناسی و پزشکی نیز بر صحت آن مهر تأیید نهاده که فمینیسم‌ها نیز نتوانسته‌اند در مقام انکار آن برآیند؛ به‌خصوص آنکه آگاهی از هویت جنسی مرد یا زن بودن به-صورت ناقص و ناخودآگاه از ۱۸ ماهگی تا ۳ سالگی در افراد شکل می‌گیرد. مردان در نقشه‌خوانی و پیدا کردن مسیر بهتر هستند و زنان در تشخیص رنگ‌ها. زنان در پارک کردن ماشین فاجعه‌اند و مردان در انجام چند کار در آن واحد! چنین گزاره‌هایی آنقدر تکرار شده‌اند که به کلیشه‌هایی آشنا بدل شده‌اند.